

kerekedett arról, hogy milyen hatásos jelenettel lehetne befejezni a darabot és Ditrói Mórnak támadt az az ötlete, hogy az égből visszatérő csirkefogó csillagot lopjon és azt hozza haza kisleányának. A nagyszerű ötlet mindenkinek nagyon tetszett s az ötlet születését követő napon Tóth János, a színház kipróbált kellékesé már be is szerezte a csillagot, amely kristályüvegből készült és amely még ma is a Vígszínházi kelléktár egyik vitrinjében ragyog.

A premier után huszonhatszor került színre a »Liliom«. Két év múlva a ligeti Színkörben vendégszerepelt Jarno bécsi színigazgató és Hansi Niese, akik eljátszották a »Liliom«-ot. Ez az előadás volt tulajdonképpen a kiindulási pontja annak az óriási nemzetközi sikernek, amely a »Liliom« kapcsán végleg a világ legismertebb színpadi írói közé sorozta a 34 éves magyar Molnár Ferencet.

A mű külföldi előadásai: 1914. jan. 14-én bemutatták Pétervárott, Orlov Ida, a bécsi Burgszínház volt művésznője saját német társulatával. 1915. dec. végén Amsterdamban is színre került, nagy tetszés mellett. Berlinben, a Lessing Theaterben bemutatták 1914. febr. 14-én. Londonban, a Kingsway Theatre-ban, 1920. szept. 14-én került színre »The Daisy« (A margaréta) címmel. Newyorkban a Theatre Guild az eredeti formában mutatta be, 1921. máj. 20-án. A Theatre Guild az amerikai metropolisz irodalmi színháza, amelyben két zseniális fiatal művész vitte diadalra a magyar szerző művét. A címszerepet Josef Schildkraut, a nagy berlini Schildkrautnak angol színészé lett fia játszotta, Julika szerepében pedig Eva Le Gallienne lépett föl.

Newyorkban könyvalakban is megjelent angol nyelven, rendkívül díszes kiállításban Molnár Ferenc diadalmas darabja és nagy keresletnek örvendett a szép kiállításban Berlinben megjelent német kiadás is.

Bukarestben 1922. szept. végén, Párizsban 1923. jún. 10-én, Sanghaiban 1925. ápr. közepén, Hamburgban 1925. szept. 1-én került színre a Thalia Theaterben, Max Pallenberg-gel a címszerepben. Mint Németország minden nagy színpadán, úgy itt is zajos tapok pergőtüze jelezte azt, hogy a nagy magyar költő mesélő-virtuózi-

tása megtalálta az utat a hallgatóság szívéhez és dicsőségének babérkoszorújába a nagy siker újabb leveleit fonhatta. Főszereplők voltak: Ernestine Costa (Julika), Platt kisasszony (Ringlispielesné), Friedrichné (Marika), Stieda (Ficsur). Tokióban a Modern Színház bemutatta 1926. júl. elején, a színház felavatása alkalmából. Az estnek Theatre parée-jellege volt, a páholyokban Japán legkiválóbb politikusai, tudósai, írói, művészei és az arisztokrata világ reprezentáns családjai foglaltak helyet. Molnár Ferenc legendája, a pesti kis cselédleány szerelme, a ligeti hintáslegény csavargó-élete és csavargósorsa mélyen meghatotta a közönséget. A tokiói lapok egyhangulag állapították meg, hogy Molnár Ferenc színművének nagy sikere volt, témájának újszerűsége, elgondolásainak művészi finomsága és a nagyváros levegőjének tökéletes megérzékeltetése egyaránt elragadta a színházavató előkelő közönséget. A »Liliom« valamennyi szereplője japán színész volt. Szerb nyelven bemutatták 1922. ápr. 26-án Ujvideken, majd Vasziljevics Zsivkó új fordítása szerint 1929. május havában. Liliom: Raszkovics, Julika: Dragicsné volt.

Liliomfi. Vigjáték 3 felv. Írta Szigligeti Ede. Zen. szerz. Szerdahelyi József. Bem. 1849. dec. 1. Nemzeti Színház. Szereposztása: Szilvai Teodor: Udvarhelyi Miklós; Mariska: Cserecsér Natália; Kamilla nevelő: Kovácsné Mária; Liliomfi: Füredi Mihály; Szellemfi: Hubenai Ferenc; Kányai fogadós: Réthy Mihály; Erzsike leánya: Szathmáry Dánielné; Gyuri pincér: Farkas; Schwartz Adolf fogadós: Szerdahelyi József. 119-ik előadása 1911. szept. 15-én volt. Felújították 1920. jún. 9-én, majd 1928. jan. 18-án, Szigligeti halála 50 éves fordulójának alkalmából. (A művet elplagizálta Nestroy bécsi bohózatíró, aki »Umsonst« címmel írt belőle színdarabot. Színre került 1857. márc. 7-én, a Carltheaterben. A plágiumot felfedezte Császár Elemér dr. (»Pesti Napló«, 1908. március 25.)

Lilla. Színjáték 3 felvonásban. Írta: Csathó Kálmán. Bem. 1928. febr. 10-én, a Nemzeti Színházban. Szereposztása: Vajda Pál, gabonakereskedő: Nagy Ador-